

TOVEERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 29

TIISTAINA, HEINÄKUUN 23 P.—TUESDAY, JULY 23.

1918—Kahdeksas vuosikerta.

Orjain Voimat Miten sotivissa maissa on suhtauduttu prostitutsioniin

Orjavoimin pyörät pyörii, koneet kulta, rahaa lyö. Ihmisvoimin, orjavoimin, täällä on tehty kaikki työ.

Orjavoimin korvet laajat vainoiksi tehty on. Tuhansille, miljoonille raataa siitä ravinnon.

Alla vuoren suuremmankin raataa voima peloton. Hakkaa kullan kallioista, tuo sen päivänvalohon.

Halkee vuoret voiman eessä, murusiksi murenee. Kosken pauhu mahtavakin hiljaseksi heikkenee.

Kulkee laivat, junat kiittää, liikkuu vaunut raskahat. Nousee maasta kivimuurit, pyörii tehtaant rattahat.

Kaikki, kaikki maailmassa orjain voimaa tottelee. Eessä orjajoukon voiman ruunupäätkin vapisee.

Nousee joukot sorron yöstä, yhteistoimintahan virkoo. Kaataa teljet orjain mahti, kirahdellen kahleet kirpoo.

Nousee joukot merten takaa, niinkuin peikot vuorta alta. Kuuluu pauhu itään, länteen: "Orjat nousee kaikkialta!"

Kaikki mikä nyt on vääriä alas lyöpi joukko voimat. Kansa undet lait määrää, loppuu sodat, taistot tuimat.
E. R.—nen.

Kapitalismin turmiollinen vaikutus lapsiin

Kapitalismi turmelee lapsi-orjien elämän. Se estää miljoonat lapset pääsemästä ollenkaan kouluun ja ajaa suurimman osan lapsista ja nuorukaisista pois kouluista juuri silloin kun heidän kasvatuksensa siellä olisi vasta alkamassa.

Jos otamme lukuun vain ne lapset, jotka lain mukaan ovat kolmiässä, niin ainoastaan noin puolet niistä ovat koulussa. Ja jos otamme lukuun ne lapset ja nuorukaiset, joiden pitäisi olla koulussa, niin paljoa vähemmän kuin puolet niistä ovat koulussa. Laillinen kouluikä, näet, on liian alhainen; nuorukaisen olisi oltava koulussa paljoa kauemmin kuin mitä laki määrää kouluikäksi.

Aikuisempina vuosinaan ei osa lapsista pääse ollenkaan kouluun, ja neljänentoista ikävuoden jälkeen alkaa kouluskäynti nopeasti jäädä pois. Ainoastaan noin neljäsosa kansakou-

"Ei ole enää olemassa niitä taloudellisia syitä, jotka pakottaisivat naisia Venäjällä harjoittamaan ammattihaureutta." sanoo Louise Bryant, joka on matkustanut miehensä kanssa sotivissa maissa tehden tutkimuksia sodan vaikutuksesta prostitutsioniin, ja siksi on prostitutsioni hävinnyt melkein olemattomiin Venäjällä. Kun aliohittositeet on tehty höllemmiksi, kun prostitutsioni on hävinnyt ja avioerojen saanti on tehty melkein

lun oppilaista pääsee korkeakouluun ja vain pieni osa niistä suorittaa siellä täyden oppi kurssin. Eikä niistäkään jotka suorittavat täyden kurssin korkeakouluissa, mene kuin muutamia sitä ylempiin oppilaitoksiin. Suurin osa koulunuorisista luopuu koulusta ja katoaa työmailman pyörteisiin noin kuudentoista vuotiaana.

Kapitalistiluokan ja työväenluokan lapsien välillä on valtava ja yhteiskunnallisesti tarpeeton eroavaisuus.

Kapitalistien lapset ovat ylellisyyden pilaamat. Niille ei opeteta mitään hyödyllisiä toimia, ei edes huolehtimaan itsestään. Ne pilataan jo varhaisesta lapsuudesta sillä että palvelijat ovat täyttämässä niiden kaikki vaatimukset. Ympäristönsä vaikutuksesta muodostuvat ne ypeiksi, julmureiksi ja ahdasmieliseksi. Kuitenkin ovat ne liian lyhyen välimatkan päässä paitahaisuudesta ja maalaiselämästä, jotta kaikki heistä menisivät piloilta, mutta suurin osa menee. Suurin osa yläluokan tyttäristä menee avioliittoon rahan tai yhteiskunnallisen aseman takia, tai ostaa isä heille jonkun rappeutuneen loisen arvonimen mukana. Useimmat pojista ovat siveelisesti täysin rappiolle joutuneita, kuluttaen aikansa mässäilyssä ja pitäen erikoistominaan työläis-tyttärien turmion teille saattamisen. Kaikki ne elämän korkeimmat etuoikeudet, joita rahalla saa, ovat näiden poikien ja tyttärien käytettävissä. Mutta he ovat niin ylellisyyden rappahtuneita, että vain aniharvat heistä voivat käyttää niitä hyväkseen. Ylellisyys ja köyhyys ovat kumpikin yhteiskunnallisia epäkohtia.

Työväenluokan lapset ovat toisessa äärimmäisyydessä.

Niiltä riistää kapitalismi kunnollisen kehitysmahdollisuuden. Elämän korkeimmat mahdoli-

tytä helpoksi kuin teelasin tilaaminen, niin on Venäjällä vähemmän siveettömyyttä kuin missään muualla maailmassa. Ei olleukaan haittaisi joitakin ammatti-sielunpelastajia, joilla on niin erinomaisia "pelastuskeinoja laengenneita" varten, vaikka he tarkastaisivat hiukan niitä yksinkertaisia menettelyjä siinä asiassa, joita paljon ivatut bolshevikit ovat käyttäneet.

"Vallankumouksen jälkeen Venäjällä on prostitueeratuille annettu lupa ruveta sairaanhoitajattariksi ja naisrykmenttien sotilaksi. Senjälkeen kun bolshevikit pääsivät valtaan, ei prostitutsioni ole juuri lainkaan

huomattavissa. Ainoat paikat Venäjällä, missä prostitutsioni enään on, ovat ne ravintolat, joissa rikkaat keinottelijat ja ulkomaalaiset oleskelevat. Halvemmissa ravintoloissa, joissa sotilait ja tehdastyöläiset käyvät tarjotaan ainoastaan teetä, ja tyttöjä, jotka tulevat kadulta, kohdellaan kuten tovereita. On ihanaa nähdä niissä ravintoloissa vallitsevaa ihmisten keskinäistä kunnioitusta ja ystävyyttä. Venäjällä ei ole asetettu prostitutsioniä erikoisen häpeän alaiseksi ja kuitenkin on koko laitos hävinnyt melkein olemattomiin.

"Ranskassa ovat olot kurjat", sanoo kirjottaja. "Ranska, joka ennen sotaa teki vakavan yrityksen ratkaista prostitutsionikysymyksen, on täydellisesti epäonnistunut siinä sodan ajalla. Lääkärin tarkastukset ja hoito on kokonaan lyöty laimin. Lääkärin tehtävänä oli prostitueerattujen hoitaminen, ovat kutsutut rintamalle tai sairaaloihin. Sukupuolitaudit ovat levinneet niin pelottavassa määrässä, että — kuten eräs lääkäri sanoo — miehille on paljon vaarallisempaa liikkua kaduilla kuin naisille.

"Sodan alussa, kun saksalaiset olivat jo aivan Pariisin portilla, pyysivät monet ilotytöt lupaa päästä sairaanhoitajattariksi tai muihin sotatöihin, mutta heidän pyyntönsä ei suostuttu. Heidät jätettiin kaikkien elämänsuunnitelmien ulkopuolelle. Heille ei annettu edes sitä hätäapua, mitä muut ihmiset saivat. Ja sikäli kun sota on jatkunut, on prostitutsioni lisääntynyt. Sadoilla sotilaille on ollut rakastajattaria, joita he eivät enää sodan ajalla voineet elättää eikä hallitus myöntänyt heille mitään avustusta kuten laillisille vaimoille.

"Saksa käsitteli heti sodan puhjettua prostitutsioniä järjestelmällisellä, raa'alla ja tehokkaalla tavalla. Heti kun armeijan mobiliserausmääräys oli julistettu, julaistiin sanomalehdissä suuria ilmoituksia, joissa käskettiin kaikkia prostitueerattuja registreerautumaan. Saksassa on aina ollut mitä ankarin prostitueerattujen registreerausmääräys joten virkamiehillä on ollut hyvin tarkka tieto kaikista prostitueerattujen toimista. Prostitueerattut tarkastettiin uudelleen, ja ne, jotka olivat sairaita, lähetettiin sairaaloihin, etteivät sukupuolitaudit pääsisi leviämään kaupunkeihin tuleviin maalaisjoukkoihin. Kutsuttiin naisia vapaaehtoisesti elämään armeijan keskundessa ja sotilaille annettiin asiaan kuuluvia lippuja. — Kaikki prostitueerattut järjestettiin suureksi armeijaksi, ja ne, mitä ei tarvittu, lähetettiin ampumatarvetehtäisiin.

Venäjä yksin on ratkaissut prostitutsionin inhimillisellä tavalla, antamalla prostitueeratuille mahdollisuuden elättää itsensä kunniallisella työllä sekä myöntämällä heille ihmisoikeudet.

Nähtyä ja Kuultua

1.

Matkamuistoja Norjasta sodan ensi vuosina.

Tällä kirjutussarjallani, jonka aloitan näillä matkamuistoillani, on tämän sarjan kyhääjällä tarkoituksena saada niillekin Toverittaren lukijoille tilaisuus päästä tuntemaan Skandinavian maiden eri puolia, jotka eivät itse ole olleet tilaisuudessa henkilökohtaisesti tai edes lukemisen avulla noihin maihin tutustumaan. Ovathan nämä maat meidän paljon karsimykseksi kantamaan joutuneen symyihmaamme lähimpää naapureita ja onhan näitä naapureitamme, ainakin toista niistä, Ruotsia, nykyään johtakin taholta koetettu syyttää Suomen tuon kauhistuttavan kohtalon alle auttamisesta. Eritoten tämän tähden on mielestäni vielä suurempi syy tulla tietämään minkälaista näissä maissa on kansa ja tiedon vauha päästä tuomitsemaan mikä aines siellä sitä apuainia olisi antanut, jos antanutkin olisi.

Mutta saadaksemme tästä aivan selvän kuvan, niin sallittakoon minun aivan kuin esikuvaukseksi kertoa, miltä nämä maat näyttivät nykyisen sodan ensi vuosina eli v. 1914 ja 1915.

Siitä syystä, että Norjassa on suomalainen siirtolaisuus suurempi kuin Ruotsissa, alan nämä muistelmani Norjasta ja aivan siinä järjestyksessä kuin olen havaintonikini saanut.

Ne olivat heinäkuun herttaiset kesäpäivät, kun saavuini Kirkkoniemän-Sydvarangin seutuille. Tämä pohjoisin teollisuus työpaikka nimittäin rautakaivanto Norjassa oli silloin täydellisen sekasorron alaisena. Ohimenneistä lakoista suuresti säikähtyneenä ja tyrmistyneenä oli niin työväestö kuin työnantajatkin. Kuten ainakin suuremman taistelun jälkeen, tekee täydellisen rauhan vasta siitä johtuvat jälkiselvittelyt, niin täälläkin selviteltiin ja sommiteltiin näitä rauhanheitoja. Kumpikin taistelupuoli oli tyytymätön saamiinsa saavutuksiin, mutta työväestö, tunteen vielä silloisten

(Jatkoa toisella sivulla)

(Jatkoa toisella sivulla)